

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin

Departament Inwestycji i Rozwoju

Plac Króla Władysława Łokietka 1, 20-109 Lublin, tel.: 81 466 2010, fax: 81 466 2011
e-mail: zastepcy.prezydenta@lublin.eu, www.um.lublin.eu

ISO 9001:2008
FS 583555

OR-LE-I.0003.1.118.2012

Lublin, dnia 14.08.2012 r.

**Pan
Jarosław Pakuła
Radny Rady Miasta Lublin**

za pośrednictwem

**Pana
Piotra Kowalczyka
Przewodniczącego Rady Miasta Lublin**

Dotyczy sprawy: BRM-II.0003.116.2012

Odpowiadając na interpelację Pana Radnego z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie zmiany zasad dotyczących oczyszczania miasta i selektywnej zbiórki odpadów informuję, co następuje:

Na przełomie czerwca i lipca br. duża grupa mieszkańców Lublina, będących klientami MPO Sita Lublin otrzymała informację dotyczącą zmiany warunków umów na odbiór odpadów komunalnych w zakresie prowadzenia selektywnej zbiórki oraz kosztów związanych z tą usługą. Wraz z informacją o zmianie warunków umowy wprowadzającej odpłatność za frakcję suchą (2,4 zł za odbiór worka o pojemności 110 l), mieszkańcy otrzymali do podpisu wzory „Oświadczeń – rezygnacji”. Treść dostarczanych oświadczeń wskazuje właścicielom nieruchomości na możliwość rezygnacji z korzystania z usług polegających na odrębnym odbiorze odpadów komunalnych frakcji suchej i frakcji mokrej oraz możliwość zlecenia odbioru wyłącznie niesegregowanych odpadów komunalnych. Ponadto MPO Sita Lublin w pismach skierowanych do mieszkańców wskazuje, że w przypadku podpisania „Oświadczeń – rezygnacji” istnieje możliwość świadczenia usług odbioru odpadów komunalnych na dotychczasowych warunkach – tj. odbiór niesegregowanych odpadów w cenie obecnie obowiązującej za odbiór frakcji mokrej.

Z uwagi na powszechny charakter działania dotyczący dużej grupy lublinian oraz podejrzenie naruszenia obowiązujących przepisów Prezydent Miasta Lublin sprawę skierował do wyjaśnienia przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów oraz Wydział Ochrony Środowiska.

Miejski Rzecznik Konsumentów po rozważeniu okoliczności sprawy, pismem z dnia 06 lipca 2012 r., złożył do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Lublinie zawiadomienie o podejrzeniu stosowania przez MPO Sita Lublin praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na stosowaniu nieuczci-

wych praktyk rynkowych. W zawiadomieniu Miejski Rzecznik Konsumentów wskazuje na fakt, że prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów, zgodnie z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. 2012.391), jest obowiązkiem każdego kto wytwarza odpady komunalne. Przygotowanie i zaproponowanie klientom „Oświadczenia – rezygnacji” jest namawianiem do rezygnacji z prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, a więc jest namawianiem do łamania prawa. Treść „Oświadczenia – rezygnacji”, wskazuje na możliwość świadczenia usług odbioru odpadów komunalnych na dotychczasowych warunkach – tj. w cenie obecnie obowiązującej za odbiór frakcji mokrej. Daje to konsumentom tylko pozorną możliwość utrzymania dotychczasowej ceny usługi oraz prowadzi do zniekształcenia zachowań rynkowych konsumenta. Sprawa jest w toku.

Ponadto postępowanie wobec praktyk prowadzonych przez MPO Sita Lublin prowadzi Wydział Ochrony Środowiska. Zgromadzone dowody i materiały wskazują na fakt naruszenia obowiązków określonych w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Lublinie (uchwała nr 963/XXXIX/2006 Rady Miasta Lublin z dnia 23 marca 2006 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Lublin) oraz w decyzji administracyjnej zezwalającej MPO Sita Lublin na prowadzenie działalności na terenie naszego miasta (decyzja z dnia 03.09.2004r., znak: OŚ.V.7639/212/2004 zmienionej decyzją z dnia 29.11.2006r., znak: OŚ.V.7639/150/2006). Stwierdzono naruszenia dotyczące:

- 1) obowiązku organizacji selektywnego zbierania odpadów,
- 2) obowiązku zapewnienia utrzymania częstotliwości i sposobu opróżniania i odbioru pojemników oraz worków na odpady,
- 3) obowiązku odbierania wszystkich selektywnie zbieranych rodzajów odpadów komunalnych,
- 4) obowiązku selektywnego odbierania od właścicieli nieruchomości wszystkich rodzajów odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości,
- 5) obowiązku nieodpłatnego dostarczania właścicielom nieruchomości pojemników i worków na odpady frakcji suchej.

W związku z powyższym, w trybie postępowania egzekucyjnego w administracji MPO Sita Lublin został wezwany do natychmiastowego zaniechania naruszeń oraz do świadczenia, pod groźbą grzywny, usług zgodnie z obowiązującymi regulacjami (upomnienie z dnia 03 lipca 2012 r.). Przedsiębiorca, w odpowiedzi na upomnienie, oświadczył o zaprzestaniu rozpowszechniania „Oświadczenia – rezygnacji” i zobowiązał się dostarczać worki na frakcję suchą wszystkim klientom, również tym, którzy podpisali „Oświadczenia – rezygnacji” tj. oświadczyli o nieprowadzeniu selektywnej zbiórki odpadów (pismo z 16 lipca 2012 r. skierowane na ręce Prezydenta Miasta Lublin). MPO Sita Lublin zobowiązał się także do odbioru wszystkich odpadów zebranych selektywnie przez właścicieli nieruchomości.

W związku z powyższym oraz doniesieniami medialnymi o wprowadzeniu przez MPO Sita Lublin odpłatności za odbiór frakcji suchej pragnę poinformować, że informacje ukazujące się w lokalnych mediach w sposób nieprecyzyjny informują o okolicznościach mających istotny wpływ na świadomość mieszkańców dotyczącej selektywnej zbiórki odpadów. Wobec powyższego oraz faktu, że samo postępowanie MPO Sita Lublin rodzi podejrzenia o możliwości wprowadzania mieszkańców Lublina w błąd proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia o uwarunkowaniach prawnych, organizacyjnych oraz fi-

nansowych systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych pozwalające spojrzeć na zagadnienie w pogłębiony sposób.

Każda gmina w Polsce jest zobowiązana ustanowić na swoim terenie selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, której szczegóły powinna określić w Regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminach. Regulamin taki stanowiący akt prawa obowiązujący lokalnie na terenie naszego miasta, zgodnie z art. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, określa obowiązek selektywnego zbierania odpadów przez mieszkańców Lublina wskazując zakres i sposób prowadzenia segregacji odpadów. W związku z tym każdy lublinianin posiada obowiązek segregacji odpadów komunalnych polegającym na ich selektywnym umieszczaniu w pojemnikach na frakcję mokrą i frakcję suchą.

Ustawa na temat obowiązku prowadzenia przez mieszkańców selektywnej zbiórki odpadów mówi więcej. Zgodnie z art. 9f. "W przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych podmiot odbierający odpady komunalne przyjmuje je jako zmieszane odpady komunalne i powiadamia o tym gminę.". Zapis ten ma bezpośredni związek z funkcjonowaniem mechanizmu wsparcia ekonomicznego promującego selektywną zbiórkę odpadów, o którym szczegółowo w dalszej części pisma. Ponadto, w przypadku niesegregowania odpadów, zgodnie z art. 10 ustawy, "kto nie wykonuje obowiązków określonych w regulaminie" a więc nie prowadzi selektywnej zbiórki odpadów, podlega również karze grzywny.

Powyższe regulacje ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie wyraźnie podkreślają znaczenie i rangę selektywnej zbiórki odpadów, jako pożądanego mechanizmu całego cyklu gospodarowania odpadami komunalnymi. Selektywne zbieranie odpadów stanowi bowiem niezbędną podstawę dalszego prawidłowego postępowania z odpadami, umożliwiając m.in. osiąganie poziomów odzysku i recyklingu odpadów, wymaganych przepisami dyrektywy 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. Urz. L 312 z 22.11.2008, str. 3-30). W związku z powyższym czynność selektywnego zbierania odpadów, została podniesiona do rangi obowiązku, a biorąc pod uwagę ogromną wagę i znaczenie tej czynności w planowaniu cyklu życia odpadu, zostały stworzone mechanizmy sankcyjne umożliwiające powołanym w tym celu organom skuteczne egzekwowanie tego obowiązku od mieszkańców. Organem takim jest m.in. wójt, burmistrz, prezydent.

Jak wyżej wspomniano, zgodnie z art. 9f ustawy "W przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych podmiot odbierający odpady komunalne przyjmuje je jako zmieszane odpady komunalne i powiadamia o tym gminę.". Przepis ten pozostaje w ścisłym związku z obowiązującym mechanizmem ekonomicznego wsparcia selektywnej zbiórki odpadów. Zgodnie bowiem z art. 6 ust. 2 i 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach: "2. Rada gminy określa, w drodze uchwały, górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi (odbierania odpadów komunalnych)". I dalej "4. Rada gminy określając stawki opłat, (...) stosuje niższe stawki, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny."

Górne stawki opłat są ekonomicznym mechanizmem kontrolowania poziomu wzrostu cen usług odbioru odpadów komunalnych, tak aby promować selektywną zbiórkę odpadów i zapobiegać nadmiernemu, nieuzasadnionemu warunkami ekono-

micznymi, obciążaniu portfeli mieszkańców.

W przypadku miasta Lublin mechanizm ten znalazł swój wyraz w uchwale nr 555/XXVII/2008 Rady Miasta Lublin z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za jednorazowe usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych (...).

Przedsiębiorcy świadczący usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych z terenu miasta Lublin kształtując swoją politykę cenową zobowiązani są uwzględniać wymogi uchwały nr 555/XXVII/2008. Uchwała ta określa górne, nieprzekraczalne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi odbierania odpadów komunalnych. Opłaty mogą być oczywiście niższe, zapewniając tym samym działanie jednego z podstawowych mechanizmów wolnego rynku, tj. mechanizmu konkurencji.

Zgodnie z wymogami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach rada gminy określając górne stawki opłat za odbieranie odpadów komunalnych jest zobowiązana przyjąć niższe stawki (nie zerowe!!) w przypadku, gdy odpady są zbierane przez właścicieli nieruchomości w sposób selektywny. Jest to, jak wyżej wspomniano, ustawowy, ekonomiczny mechanizm promujący selektywną zbiórkę odpadów.

Poniżej przedstawiam analizę przypadku dla odpadów zbieranych przez właścicieli nieruchomości w Lublinie w pojemniki o pojemności 110 i 120 litrów:

Dla odpadów zbieranych przez właścicieli nieruchomości w pojemniki o pojemności 110 litrów lub 120 litrów górna stawka opłat z usługę odbioru nie może przekraczać 49,5 zł brutto/pojemnik. Jeżeli ta same odpady właściciel nieruchomości zbiera selektywnie, tj z podziałem na frakcję suchą i frakcję moką, górna stawka opłaty kształtuje się odpowiednio dla f. suchej – 6,45 zł brutto/worek oraz f. mokrej – 16,50 zł brutto/pojemnik. Mechanizm ten pozostaje w zgodzie z wymogami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i promuje selektywną zbiórkę określając niższe górne stawki, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny. Jeżeli właściciel nieruchomości nie zbiera odpadów selektywnie, przedsiębiorca jest uprawniony w kalkulacji swoich cen stosować górną stawką opłat w wysokości 49,5 zł/pojemnik.

Wszystkie powyżej przytoczone kwoty są kwotami granicznymi, których przedsiębiorcy kształtując swoją politykę cenową nie mogą przekroczyć.

Analiza przypadku:

1. Właściciel nieruchomości **realizuje** obowiązek selektywnej zbiórki odpadów komunalnych:

Przy założeniu 2 odbiorów w miesiącu po jednym pojemniku frakcji mokrej (110 l) i jednego worka frakcji suchej (110 l) maksymalne obciążenie za tą usługę nie może przekroczyć $2 \times 16,5 \text{ zł} + 2 \times 6,45 \text{ zł} = 45,9 \text{ zł}$ na miesiąc.

2. Właściciel nieruchomości **nie realizuje** obowiązku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych:

Przy założeniu 2 odbiorów w miesiącu tej samej ilości odpadów, tj 4 x 110l, maksymalne obciążenie za tą usługę nie może przekroczyć $4 \times 49,5 \text{ zł} = 198 \text{ zł}$ na miesiąc

Oczywiście realne obciążenie może być mniejsze (ale nie większe) niż w przykładzie powyżej i zależy od stosowanej przez danego przedsiębiorcę polityki cenowej. Niezależnie od tego, omawiany przykład pokazuje jak w praktyce działa ekonomiczny

mechanizm promujący selektywną zbiórkę odpadów.

Dotychczasowa praktyka nie pobierania opłat za frakcję suchą (stawka usługi 0 zł) pozostawała w zgodzie z omawianą wyżej uchwałą. Każda inna stawka opłaty za frakcję suchą i mokrą, która będzie niższa lub równa górnej stawce opłaty będzie również zgodna z obowiązującym prawem oraz będzie stanowiła wyraz realizacji mechanizmu promującego selektywną zbiórkę odpadów.

W ten sposób miasto, przyjmując uchwałę 555/XXVII/2008 Rady Miasta Lublin, wprowadziło w życie mechanizm ograniczania kontrolowania poziomu wzrostu cen usług odbioru odpadów komunalnych, tak aby promować selektywną zbiórkę odpadów i zapobiegać nadmiernemu, nieuzasadnionemu warunkami ekonomicznymi, obciążaniu portfeli mieszkańców.

Biorąc powyższe pod uwagę należy podkreślić, że MPO Sita Lublin proponując podwyżkę cen za odbieranie frakcji suchej przygotowało i przedstawiło mieszkańcom treść „Oświadczenia – rezygnacji”, wskazując na możliwość świadczenia usług odbioru niesegregowanych odpadów komunalnych na dotychczasowych warunkach – tj. w cenie obecnie obowiązującej za odbiór frakcji mokrej. Jest to niezgodne z ustawowym mechanizmem ekonomicznego wsparcia segregacji odpadów, ponieważ kiedy właściciel nieruchomości zrezygnuje z selektywnego zbierania odpadów i zleci przedsiębiorcy wyłącznie odbiór nieselektywnie zebranych odpadów komunalnych, to nie mają zastosowania górne, niższe stawki przewidziane dla odpadów zbieranych selektywnie. Zagadnienie to podnosi również Miejski Rzecznik Konsumentów podkreślając, że MPO Sita Lublin daje swoim klientom tylko pozorną możliwość utrzymania dotychczasowej ceny usługi.

Podsumowując:

Selektywna zbiórka odpadów stanowi niezwykle ważny i pożądaný mechanizm całego cyklu gospodarowania odpadami komunalnymi i stanowi jednocześnie niezbędną podstawę dalszego prawidłowego postępowania z odpadami. Stąd też czynność ta jest obowiązkiem każdego z nas, w celu egzekucji którego zostały stworzone i wdrożone mechanizmy sankcyjne.

Jednocześnie, ustawodawca mając świadomość że segregacja odpadów obciąża mieszkańców, wprowadził ekonomiczny mechanizm wsparcia selektywnej zbiórki odpadów - tak aby mieszkaniec realizując swój obowiązek nie ponosił nieuzasadnionych kosztów.

Wprowadzenie przez MPO Sita Lublin odpłatności za odbiór frakcji suchej, pozostaje w zgodzie z obowiązującymi przepisami. Cena 2,4 zł za odbiór worka o poj. 110 litrów z odpadami frakcji suchej nie przekracza bowiem górnej stawki opłaty za taką usługę określonej na poziomie 6,45 zł w uchwale nr 555/XXVII/2008 Rady Miasta Lublin. Natomiast, co wymaga szczególnego podkreślenia, okoliczności wprowadzenia nowych warunków świadczenia usług przez MPO Sita Lublin, wskazują na naruszenie obowiązków przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów oraz przepisów środowiskowych i w tym zakresie zostały podjęte odpowiednie działania przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów oraz Wydział Ochrony Środowiska.

Zastępca Prezydenta

/-/ Stanisław Kalinowski